

ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560*

ENFORCE LAWS IN ACCORDANCE WITH STATUTE OF COMPUTER CRIME ACT CRIMINAL LAW (NO.2) B.E. 2560

วาสิน มีธรรม

Wasin Meethum

บัณฑิต ขวโยธา

Bandit Khwayota

มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย

Khon Kaen University, Nong Khai Campus, Thailand.

E-mail: wasin_meethum@outlook.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่อง มาตรการการบังคับใช้ทางกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ลักษณะการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ มาตรการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ในประเทศไทยเกี่ยวกับสื่อลามก เพื่อประสงค์เพื่อการค้า หรือแสวงหาผลกำไร เพื่อหาข้อเสนอแนะในการพัฒนากฎหมายในการป้องกันการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา วิธีการดำเนินงานโดยศึกษาแหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร เกี่ยวกับปัญหาการกฎหมายควบคุมสื่อลามก บทกำหนดโทษการเผยแพร่ข้อมูลอันมีลักษณะลามก ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความผิดอันเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ การเผยแพร่ข้อมูลอันมีลักษณะลามก และมาตรการในการควบคุมสื่อลามก เพื่อความประสงค์แห่งการค้าหรือเพื่อแสวงหาผลกำไรบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการเผยแพร่ข้อมูลอันมีลักษณะลามกบนอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นโดยตลอด อันเนื่องมาจากประเทศไทยขาดมาตรการในการควบคุมสื่อลามกบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อการค้า

*Received: 26 July 2020; Revised: 8 March 2021; Accepted: 25 March 2021

หรือแสวงหาผลกำไร แม้ประมวลกฎหมายอาญาจะมีการบัญญัติบทกำหนดโทษ แต่บทบัญญัติยังไม่ครอบคลุมพฤติการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน อีกทั้งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะ ที่ใช้ในการบังคับใช้กับการกระทำความผิดบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือความผิดที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ไม่ได้มีบทบัญญัติความผิดเกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลคอมพิวเตอร์อันมีลักษณะลามก เพื่อความประสงค์แห่งการค้าหรือเพื่อแสวงหาผลกำไร เอาไว้เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติฯ ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ควรหาแนวทางแก้ไขมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ด้วยการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมาย ให้มีความเหมาะสมและครอบคลุมต่อพฤติการณ์ในปัจจุบัน

คำสำคัญ: การกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์, สื่อลามกอนาจาร, ปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย

Abstract

This research studied in topic of theories, manners, and descriptions of misunderstanding's computer crime act criminal law, Thai computer crime act in profit of pornography's trade, and for commercials to develop and defense of crime act criminal. This research is a descriptive research. Perform in documentaries of crime act criminal laws, and provisions for the dissemination of obscene information. Researcher analyzed in documentaries and computer crime laws, publishing pornography data, control measurement of online Pornographs

The research found that the problems of published of online phonograph's rate was increased in case of Thailand was lacked in control measurement of online phonographs for commercial or profit, Although criminal code established legal punishment; provision was not circumstance at all in nowadays. Moreover, Statute of computer crime act criminal law (No.2) B.E. 2560, which is specific usage in computer's pornography published. Not including provisions for the dissemination of obscene computer data for commercial purposes or for profit into law punishment. Researcher regarded in fixing the law to be more appropriately by increasing laws to be more covered.

Keywords: Computer Related Offenses, Pornography, Law enforcement issues.

บทนำ

ในปัจจุบันเทคโนโลยีพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว อินเทอร์เน็ตเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตมนุษย์ทุกเพศ ทุกวัย ไม่ว่าจะอยู่ที่มุมไหนของโลก สามารถเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตได้จากเครื่องคอมพิวเตอร์แล็ปท็อป แท็บเล็ต สมาร์ทโฟน โดยนักพัฒนาได้พัฒนาอุปกรณ์การสื่อสารและเทคโนโลยีเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ทั้งเพื่อใช้ติดต่อสื่อสาร ส่งข้อมูลระหว่างผู้ใช้งานด้วยกันเอง ให้เป็นไปโดยง่ายและสะดวกรวดเร็ว ดังนั้น ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจึงเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลมากมาย ทั้งข้อมูลที่เป็นประโยชน์และข้อมูลที่ไม่เหมาะสมเช่นกัน ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ ในปัจจุบันผู้ขายสินค้ามีการให้หญิงสาวกระทำการอันมีลักษณะลามกเพื่อนำเสนอขายสินค้า ให้ผู้ซื้อสินค้ามีความสนใจในสินค้าและการบริการต่าง ๆ ตัวอย่างปัญหาผลิตภัณฑ์ครีมหน้าอกใหญ่ ครีมอาบน้ำ ครีมทาผิว เจ้าของผลิตภัณฑ์สินค้าจะว่าจ้างหญิงสาวหน้าตาดี นุ่งน้อยห่มน้อย เพื่อสาธิตการใช้ครีมหน้าอกบริเวณหน้าอกหรือตามร่างกาย โดยที่มีลักษณะล่อแหลม ลามกอนาจาร หรือมีลักษณะเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมมาใช้เป็นประโยชน์ เพื่อดึงดูดผู้รับชม หรือหญิงสาวหน้าตาดีใส่แต่งกายด้วยชุดวาบหวิว เชิญชวนให้มาเล่นการพนันบนเว็บไซต์ การพนันออนไลน์ ซึ่งกำลังเป็นที่แพร่หลายในปัจจุบัน ผู้ศึกษามีความเห็นว่าเมื่อพิจารณาจากเจตนาของผู้กระทำผิดแล้ว ผู้กระทำความผิดเพื่อประสงค์แห่งการค้าหรือแสวงหาผลกำไร ควรมีความผิดมากกว่าผู้ที่นำข้อมูลคอมพิวเตอร์ ที่มีลักษณะลามกที่ไม่ได้มีเจตนาเพื่อความประสงค์เพื่อการค้า หรือแสวงหาผลกำไร

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2560) ได้วางบทบัญญัติรับรองสิทธิเสรีภาพของประชาชนชาวไทยเอาไว้ หัวใจหลักของรัฐธรรมนูญก็คือ การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน แต่ในขณะเดียวกัน รัฐธรรมนูญก็เล็งเห็นถึงความจำเป็นบางประการที่สิทธิเสรีภาพของประชาชนดังกล่าวจะต้องถูกจำกัด รัฐธรรมนูญจึงได้บัญญัติที่เป็นข้อยกเว้นเอาไว้ในท้ายของมาตราแต่ละมาตรา ที่ให้การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพนั้น ๆ ทำให้รัฐสามารถที่จะอาศัยบทบัญญัติที่เป็นข้อยกเว้นนั้น เพื่อกฎหมายหรือกฎหมายอื่น ๆ มาจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนได้ แต่ทั้งนี้ กฎหมายหรือกฎหมายอื่น ๆ ที่รัฐจะบัญญัติออกมานั้น จะต้องอยู่บนพื้นฐานความชอบด้วยกฎหมายตามรัฐธรรมนูญด้วย

จากรูปแบบการกระทำผิดที่ได้พัฒนาตามเทคโนโลยี จึงจำเป็นที่จะต้องมีการกฎหมายการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มาบังคับใช้เป็นการเฉพาะ แทนที่จะแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา เพื่อไม่ให้กระทบต่อโครงสร้างประมวลกฎหมายอาญาเดิม เนื่องจากการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เจ้าพนักงานต้องมีอำนาจพิเศษบางประการ เพื่อทำการถอดรหัสลับข้อมูล

การเรียกข้อมูลจากรางทางคอมพิวเตอร์ ประกอบกับเจตนารมณ์ของการประกาศใช้กฎหมายมีความแตกต่างกัน กฎหมายอาญามุ่งใช้กับความผิดอาญาทั่วไป แต่พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ มุ่งใช้เกี่ยวกับความผิดที่เกิดขึ้นบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จึงได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 เพื่อเข้าไปบังคับใช้กับความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และได้แก้ไขอีกครั้ง ในปี พ.ศ. 2560 เป็นพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ได้ศึกษาในครั้งนี้

ผู้ศึกษามุ่งศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายที่บัญญัติบทลงโทษผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับสื่อลามกอนาจารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการค้าหรือแสวงหากำไร โดยเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศ ที่ได้บัญญัติบทลงโทษการแพร่สื่อลามกบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต บนเครือข่ายเคเบิล หรือการกระจายสัญญาณที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้เพื่อการค้าหรือแสวงหากำไร เพื่อหาข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกฎหมายพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฯ ให้ทันต่อพฤติการณ์การกระทำความผิดในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมาตรการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
- 2) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบมาตรการการบังคับใช้ทางกฎหมาย พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560 กับกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศเยอรมัน ประเทศอังกฤษ และประเทศจีน
- 3) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560
- 4) เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมของการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกบนอินเทอร์เน็ต เพื่อการค้าหรือแสวงหาผลกำไร

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง มาตรการการบังคับใช้ทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560 เป็นการศึกษาวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยการสืบค้นจากเอกสาร ได้แก่ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ กฎหมายของไทย และต่างประเทศ

บทความทางวิชาการ ข้อเขียน บทความ วารสาร หนังสือ และสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้อง พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ระเบียบที่เกี่ยวข้อง มาวิเคราะห์ปัญหาการสื่อสารลามกบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต บทบัญญัติของกฎหมายและการกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำความผิด

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ในลักษณะของการนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามก ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับการนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามก และข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นที่ประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ อันเป็นความผิดตามว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฯ แต่ยังไม่พบบทบัญญัติเกี่ยวกับการนำเข้าสู่ข้อมูลคอมพิวเตอร์ ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้น ที่ประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ เพื่อประสงค์ทางการค้าหรือแสวงหาผลกำไร ซึ่งเป็นภัยคุกคามต่อสังคมและศีลธรรมอันดี ดังนั้น พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560 มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ตลอดจนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ จึงได้มีการบังคับใช้เป็นกฎหมายพิเศษ จึงเสนอแนะว่า เพื่อความเหมาะสมและครอบคลุมต่อการกระทำความผิดในการนำเข้าสู่สื่อลามกบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่ประสงค์ทางการค้าหรือแสวงหาผลกำไร ต้องมีการแก้ไขกฎหมาย ได้แก่ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ให้ครอบคลุมถึงการนำข้อมูลอันมีลักษณะลามก เพื่อการค้าหรือแสวงหาผลกำไร เพื่อเป็นการป้องกัน ยับยั้งปัญหาสื่อลามกบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในลักษณะทางเพศหรือแสวงหากำไร

สำหรับกฎหมายต่างประเทศ แต่ละประเทศมีการบัญญัติกฎหมายและบทลงโทษที่แตกต่างกัน ตามแต่บริบทของเทศนั้น โดยผู้ศึกษาได้ศึกษากฎหมายต่างประเทศ ดังนี้

1. ประเทศเยอรมัน บัญญัติโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับตามที่กำหนด หรือทั้งจำทั้งปรับ
2. ประเทศสหรัฐอเมริกา บัญญัติโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 10,000 เหรียญสหรัฐ (จากอัตราแลกเปลี่ยนปัจจุบัน เป็นเงินจำนวน 320,000 บาท)
3. ประเทศอังกฤษ บัญญัติโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 5,000 ปอนด์ (จากอัตราแลกเปลี่ยนปัจจุบัน เป็นเงินจำนวน 200,000 บาท) กรณีลงโทษตามการพิจารณาคดีการฟ้องคดีอาญา ซึ่งจำคุกไม่เกิน 3 ปีหรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ

4. ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน บัญญัติโทษสูงสุดถึงจำคุกตลอดชีวิต

อภิปรายผล

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560 มีเจตนารมณ์เพื่อกำหนดฐานความผิดบทลงโทษและอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานในการสืบสวนสอบสวน เกี่ยวกับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกำหนดหน้าที่ผู้ให้บริการในการเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ อันสามารถใช้เป็นพยานหลักฐานสำคัญในการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560 แบ่งเป็น 2 ส่วนหลัก คือ

ส่วนที่ 1 การกำหนดฐานความผิดและบทลงโทษเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์

ส่วนที่ 2 การให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานในการปราบปรามการกระทำความผิด นอกเหนือเพิ่มเติมไปจากอำนาจโดยทั่วไปที่บัญญัติไว้ในกฎหมายอื่น เช่น การให้อำนาจในการสั่งให้ถอดรหัสข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือคอน โดยไม่ต้องมีหมายในบางกรณี เป็นต้น (ชฎารัตน์ พิพัฒน์นันทน์ และสิริธร เจริญรัตน์, 2554) โดยได้บัญญัติบทลงโทษเกี่ยวกับสื่อลามกอนาจารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไว้ในมาตรา 14 ว่า ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ราชกิจจานุเบกษา, 2560) “นำเข้าสู่วระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้”

หากพิจารณาแล้ว อัตราโทษจำคุกและโทษปรับนั้น ยังไม่เพียงพอต่อการยับยั้งการกระทำความผิด

หากเทียบกับต่างประเทศ จะเห็นได้ว่า ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้บัญญัติบทลงโทษปรับเป็นจำนวนที่สูงถึง 10,000 เหรียญสหรัฐ และประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้บัญญัติบทลงโทษสูงสุดถึงจำคุกตลอดชีวิต ซึ่งมีบทลงโทษที่รุนแรงกว่าพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560 ของประเทศไทย

เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาการเผยแพร่สื่อลามกบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นมาตรการป้องกัน ผู้ศึกษาขอเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยปัญหาบทกำหนดโทษสำหรับการนำเข้าข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะลามก โดยข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้เพื่อประสงค์แห่งการค้าหรือแสวงหาผลกำไร ผู้ศึกษาเห็นว่า ควรบัญญัติเพิ่มเติม ดังนี้

“การนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้น ประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ เพื่อประสงค์แห่งการค้าหรือเพื่อแสวงหาผลกำไร” เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติ ฯ นี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี หรือปรับไม่เกิน 200,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรการทางกฎหมายของต่างประเทศ

ผู้ศึกษาได้ศึกษามาตรการทางกฎหมายของต่างประเทศ เกี่ยวกับการนำข้อมูลอันมีลักษณะลามกเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อประสงค์แห่งการค้าหรือแสวงหาผลกำไร นำมาเปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งกฎหมายต่างประเทศที่ได้ศึกษามีดังต่อไปนี้

1. หลักกฎหมายของประเทศเยอรมัน สำหรับความผิดฐานเผยแพร่สิ่งลามก มาตรา 184 กำหนดให้การขาย จำหน่าย การนำออกแสดง หรือทำให้เผยแพร่ด้วยวิธีการอื่นใด ซึ่งงานเขียน การบรรยาย หรือแสดงรูปภาพอันลามก ในสถานที่สาธารณะ หรือผลิตเพื่อนำออกเผยแพร่ หรือประกาศหรือโฆษณา มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับตามที่กำหนด หรือทั้งจำทั้งปรับ

2. ประเทศสหรัฐอเมริกา มีการแบ่งมาตรการทางกฎหมายออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนที่บังคับใช้เป็นกฎหมายทั่วไป บังคับใช้ทั่วทั้งสหรัฐ และกฎหมายระดับมลรัฐ ซึ่งแต่ละมลรัฐจะได้บัญญัติกฎหมายสำหรับควบคุมการเผยแพร่สิ่งลามกเป็นของตนเองออกจากกฎหมายของสหรัฐ

กฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมวัตถุลามกของประเทศสหรัฐอเมริกา ตามระบบกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา จะมีที่มาจาก 2 แหล่งที่สำคัญ ได้แก่ กฎหมายคอมมอนลอว์ อันมีที่มาจากคำพิพากษาของศาล และบทบัญญัติ ซึ่งเกิดจากฝ่ายนิติบัญญัติทั้งในระดับสหรัฐและระดับมลรัฐ

กฎหมายสหรัฐอเมริกาได้บัญญัติห้าม และกำหนดโทษสำหรับการนำสินค้าเข้าประเทศ การขนส่งไปต่างประเทศ และระหว่างรัฐ และการส่งวัตถุหรือสิ่งของอันลามกทางไปรษณีย์ รวมถึงการใช้ถ้อยคำ หรือภาษาไม่เหมาะสมหรือลามกผ่านทางระบบเครือข่ายโทรศัพท์ ทางวิทยุกระจายเสียง และทางโทรทัศน์

กฎหมายในระดับสหรัฐได้กำหนดถึงมาตรการในการยึดวัตถุลามก ทั้งทางแพ่งและอาญาด้วย นอกจากนั้น การขายหรือครอบครอง โดยมีวัตถุประสงค์ไว้เพื่อขายสิ่งลามกในดินแดนของสหรัฐอเมริกา ได้กำหนดเอาไว้ในกฎหมาย The United States Code ดังนี้

(1) มาตรา 1460 การครอบครองโดยเจตนาเพื่อขายสิ่งของลามกบนอาณาเขตแห่งรัฐ โดยบุคคลใดไม่ว่าจะอยู่ที่ใดภายในประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ขายหรือครอบครองไว้เพื่อขายสิ่งลามก มีความผิด ต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับตามที่กำหนดเอาไว้ตามกฎหมาย หรือทั้งจำทั้งปรับ

(2) มาตรา 1462 การนำเข้าหรือการส่งออกวัตถุอันลามก โดยบุคคลใดได้มีนำเข้าวัตถุอันลามก มาในสหรัฐอเมริกา หรือขนส่งไปยังมลรัฐต่าง ๆ ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใด ๆ ซึ่งวัตถุอันลามก หรือบุคคลใด เอาหรือรับเอาวัตถุหรือสิ่งของที่นำเข้ามา บุคคลนั้นมีความผิด ถ้ากระทำความผิดครั้งแรกมีโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 5,000 เหรียญสหรัฐ (จากอัตราแลกเปลี่ยนปัจจุบัน เป็นเงินจำนวน 160,000 บาท) หรือทั้งจำทั้งปรับ และถ้ากระทำความผิดอีกต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือปรับไม่เกิน 10,000 เหรียญสหรัฐ (จากอัตราแลกเปลี่ยนปัจจุบัน เป็นเงินจำนวน 320,000 บาท) หรือทั้งจำทั้งปรับ

(3) มาตรา 1464 การกระจายเสียงด้วยถ้อยคำอันลามก โดยบุคคลใดกล่าวถ้อยคำอันลามก หรือหยาดคาย โดยวิธีการกระจายเสียงทางวิทยุ บุคคลนั้นต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 10,000 เหรียญสหรัฐ (จากอัตราแลกเปลี่ยนปัจจุบัน เป็นเงินจำนวน 320,000 บาท) หรือทั้งจำทั้งปรับ

(4) มาตรา 1465 การส่งวัตถุอันลามกเพื่อขายหรือจำหน่าย โดยบุคคลใดทำการขนส่ง เคลื่อนย้าย หรือด้วยวิธีการอื่นใดเพื่อจุดประสงค์เพื่อขายหรือจำหน่ายบรรดาสิ่งลามกประเภทต่าง ๆ บุคคลนั้นมีความผิดต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 5,000 เหรียญสหรัฐ (จากอัตราแลกเปลี่ยนปัจจุบัน เป็นเงินจำนวน 160,000 บาท) หรือทั้งจำทั้งปรับ

(5) มาตรา 1466 การมีส่วนในธุรกิจการขายหรือจำหน่ายสิ่งลามก การมีส่วนในธุรกิจ หมายถึง การขายหรือจำหน่าย หรือเสนอขายหรือจำหน่าย ที่มีลักษณะของการค้าหรือทางธุรกิจ เพื่อหวังผลกำไร ผลที่ได้อื่น ๆ เป็นการตอบแทน เช่น เงินเดือน โดยบุคคลที่มีส่วนในธุรกิจ การขาย หรือถ่ายโอนวัตถุ ลามก รู้ว่าการรับหรือครอบครองด้วยเจตนาที่จะเผยแพร่สิ่งลามก บุคคลนั้นมีความผิดต้องรับโทษจำคุก ไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 5,000 เหรียญสหรัฐ (จากอัตราแลกเปลี่ยนปัจจุบัน เป็นเงินจำนวน 160,000 บาท) หรือทั้งจำทั้งปรับ

(6) มาตรา 1468 การเผยแพร่วัตถุลามกผ่านทางเคเบิลหรือรายการโทรทัศน์ การส่ง การถ่ายทอดสด การกระจายเสียง หรือการส่งภาพทางระบบเคเบิล และโทรทัศน์ หรือโดยวิธีการอื่นใด ทำนองเดียวกัน โดยบุคคลใดกล่าวถ้อยคำอันลามก หรือเผยแพร่วัตถุลามก โดยผ่านทางเคเบิลและ โทรทัศน์ หรือบริการทางโทรทัศน์ บุคคลนั้นต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับตามที่กำหนดเอาไว้ ตามกฎหมายหรือทั้งจำทั้งปรับ

(7) มาตรา 559 รายการทางระบบเคเบิลที่มีลักษณะลามก โดยบุคคลใดส่งสัญญาณผ่านทาง ระบบเคเบิล มีลักษณะลามกหรือลักษณะอื่น ๆ ที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐอเมริกา บุคคลนั้นต้องรับ โทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 10,000 เหรียญสหรัฐ (จากอัตราแลกเปลี่ยนปัจจุบัน เป็นเงิน จำนวน 320,000 บาท) หรือทั้งจำทั้งปรับ

3. ประเทศอังกฤษ ระบบกฎหมายของประเทศอังกฤษเป็นระบบคอมมอนลอว์ (Common Law) กฎหมายของประเทศอังกฤษ ที่เกี่ยวกับสื่อลามก คือ The Obscene Publications Act 1959 กฎหมายฉบับนี้ได้วางหลักกฎหมายห้ามการเผยแพร่สิ่งลามก ที่ปรากฏในรูปแบบของข้อความที่บรรจุหรือปรากฏออกมาเป็นรูปร่าง เพื่อให้สามารถอ่าน มองเห็นได้ และรวมถึงการบันทึกเสียงบันทึกภาพหรือการบันทึกภาพลงบนวัตถุอื่น กฎหมายฉบับนี้กำหนดฐานความผิดสำหรับการเผยแพร่สิ่งลามกเอาไว้ มีบทลงโทษตามการพิจารณา

การพิจารณาคดีโดยรวบรัด ที่การพิจารณาคดีไม่ต้องมีคณะลูกขุน มีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 5,000 ปอนด์ (จากอัตราแลกเปลี่ยนปัจจุบัน เป็นเงินจำนวน 200,000 บาท) หรือตามที่ศาลกำหนด หรือทั้งจำทั้งปรับ

การพิจารณาโดยการฟ้อง ซึ่งเป็นคดีที่มีความซับซ้อน หรือความผิดร้ายแรง มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ

ภายใต้กฎหมาย The Obscene Publications Act 1959 ซึ่งแก้ไขในปี ค.ศ. 1964 เพิ่มเติมกรณีการทำหรือผลิตสิ่งลามกขึ้นใหม่ ความผิดเกี่ยวกับสิ่งลามกประกอบด้วยการตีพิมพ์วัตถุลามก เพื่อการค้าใด สิ่งลามก อาจรวมถึงวัตถุที่เป็นงานเขียน รูปภาพ และฟิล์ม ปัจจุบันรวมถึงเทปวิดีโอ แผ่นดิสก์ คอมพิวเตอร์ แผ่นซีดี

สำหรับการควบคุมสิ่งลามกที่แพร่ภาพทางโทรทัศน์ หรือเคเบิลทีวี ที่การแสดงบทบาทของนักแสดงที่มีลักษณะไปในทางลามกอนาจาร ผู้จัดหาหรือให้บริการที่เกี่ยวข้องกับเคเบิลทีวี มีความผิดตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย The Cable and Broadcasting Act 1984 มีโทษ ดังนี้

มาตรา 2 การแสดงที่ลามกของละคร ไม่ว่าจะป็นในที่สาธารณะหรือส่วนตัวบุคคลใด ๆ ที่ (ไม่ว่าจะได้กำไรหรือไม่) ผู้นำเสนอหรือกำกับการแสดงนั้นจะต้องรับผิดชอบ

กรณีลงโทษตามการพิจารณาคดีโดยรวบรัด ซึ่งจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 ปอนด์ (จากอัตราแลกเปลี่ยนปัจจุบัน เป็นเงินจำนวน 40,000 บาท) หรือตามที่ศาลกำหนด หรือทั้งจำทั้งปรับ

สำหรับความผิดเกี่ยวกับการแพร่ภาพทางโทรทัศน์ การแสดงที่มีลักษณะในทางลามกอนาจาร กฎหมาย The Cable and Broadcasting Act 1984 กำหนดโทษแบบรวบรัดไว้ว่า มีโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 5,000 ปอนด์ (จากอัตราแลกเปลี่ยนปัจจุบัน เป็นเงินจำนวน 200,000 บาท) กรณีลงโทษตามการพิจารณาคดีการฟ้องคดีอาญา ซึ่งจำคุกไม่เกิน 3 ปีหรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ (สาธินี หอมชื่นชม, 2557)

4. ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน หลักกฎหมายได้กำหนดให้การผลิต การขาย และการเผยแพร่ สิ่งลามกอนาจาร โดยมุ่งหมายในการหากำไร ต้องรับโทษจำคุกตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

หากพฤติกรรมร้ายแรง ก็มีโทษมากยิ่งขึ้น โทษสูงสุดถึงจำคุกตลอดชีวิต (สุริย์ฉาย พลวัน และ สุภัญญา อ่ำอ่วม, 2561)

โดยได้บัญญัติไว้ใน Criminal Law of the People's Republic of China ดังนี้

มาตรา 152 การลักลอบนำภาพยนตร์ที่ลามกอนาจาร เทปวิดีโอ เทปเสียง รูปภาพ หนังสือ วารสารและบทความลามกอนาจารอื่น ๆ เพื่อหากำไรหรือเผยแพร่ ต้องระวางโทษจำคุกเกิน 3 ปี ถึง 10 ปี พร้อมปรับ สำหรับความผิดที่มีลักษณะร้ายแรงถึงขั้นจำคุก 10 ปี หรือจำคุกตลอดชีวิต ปรับหรือริบทรัพย์สิน สำหรับความผิดที่มีลักษณะร้ายแรงน้อยกว่า ให้จำคุกหรือกักขังทางอาญาน้อยกว่าสามปีและปรับ

หน่วยที่กระทำความผิดตามวรรคก่อน ต้องระวางโทษปรับบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรงและบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรงอื่น ๆ จะต้องถูกลงโทษตามความในวรรคก่อน

จากการที่ได้ศึกษาวิจัยมาตรการทางกฎหมายของต่างประเทศ พบว่า ในแต่ละประเทศได้มีการบัญญัติกฎหมายเพื่อควบคุมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างไม่เหมาะสมทุกประเทศ โดยทุกประเทศจะมีมาตรการในการควบคุมการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกัน

เปรียบเทียบบทลงโทษของประเทศไทยกับต่างประเทศ ดังนี้

ประเทศไทยบัญญัติอัตราโทษต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

ประเทศเยอรมันบัญญัติโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับตามที่กำหนด หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประเทศสหรัฐอเมริกาบัญญัติโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 10,000 เหรียญสหรัฐ (จากอัตราแลกเปลี่ยนปัจจุบัน เป็นเงินจำนวน 320,000 บาท)

ประเทศอังกฤษบัญญัติโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 5,000 ปอนด์ (จากอัตราแลกเปลี่ยนปัจจุบัน เป็นเงินจำนวน 200,000 บาท) กรณีลงโทษตามการพิจารณาตีการฟ้องคดีอาญา ซึ่งจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน บัญญัติโทษสูงสุดถึงจำคุกตลอดชีวิต

จะเห็นได้ว่า ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้บัญญัติบทลงโทษปรับเป็นจำนวนที่สูงถึง 10,000 เหรียญสหรัฐและประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้บัญญัติบทลงโทษสูงสุดถึงจำคุกตลอดชีวิต

แสดงให้เห็นว่า ต่างประเทศให้ความสำคัญต่อการลงโทษผู้กระทำความผิด เพื่อแก้ปัญหาการเผยแพร่ข้อมูลอันมีลักษณะลามกให้ลดลงอย่างจริงจัง

สรุป/ข้อเสนอแนะ

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560 มีการบังคับใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 และแก้ไขครั้งที่ 2 ปี พ.ศ. 2560 ซึ่งผู้ศึกษาได้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับการทำการเผยแพร่สื่อลามกเพื่อการค้าหรือประสงค์ต่อผลกำไร จึงสามารถสรุปเมื่อพิจารณาบทลงโทษกับพฤติการณ์การกระทำความผิดแล้ว บทลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ยังไม่เพียงพอ จึงไม่สามารถทำให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัวได้ เนื่องจากหากผู้กระทำความผิดถูกดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวแล้ว ท้ายที่สุดอาจได้รับโทษปรับที่มีจำนวนไม่มาก ซึ่งเมื่อเทียบกับค่าตอบแทนที่ได้รับแล้ว จะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างกันมาก

เจ้าหน้าที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจต่ออำนาจหน้าที่ ดังนั้น ผู้กระทำความผิดจึงยังคงเลือกที่จะกระทำความผิดต่อไป ส่งผลให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มากขึ้น แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560 ไม่สามารถจัดการกับการกระทำความผิดดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบการกระทำความผิด รวมทั้งมาตรการในการป้องกันการกระทำความผิด และควรเพิ่มบทลงโทษ โดยเสนอให้มีการเพิ่มโทษจำคุก และโทษปรับให้มีโทษปรับสูงสุดไม่เกิน 200,000 บาท โดยบังคับใช้ในส่วนของผู้กระทำความผิดและผู้สนับสนุน ควรต้องมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด มุ่งให้ความสำคัญในการแก้ปัญหาทางด้านกฎหมายเป็นสำคัญ เนื่องจากกฎหมายจะเป็นตัวกำหนดบทลงโทษให้แก่ผู้กระทำความผิด และเจ้าพนักงานตามกฎหมายควรควบคุม ซึ่งมาตรการยับยั้งหรือป้องกัน โดยการเพิ่มประสิทธิภาพในการที่จะตรวจสอบก่อนและหลังการเผยแพร่สื่อลามกอนาจารอย่างจริงจัง

จากการศึกษาปัญหาการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่า จำเป็นต้องศึกษาปัญหาดังกล่าว เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาการเผยแพร่สื่อลามกบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นมาตรการป้องกัน ผู้ศึกษาขอเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยปัญหาบทกำหนดโทษสำหรับการนำเข้าข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะลามก โดยข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจ

เข้าถึงได้เพื่อประสงค์แห่งการค้าหรือแสวงหาผลกำไร ผู้ศึกษาเห็นว่า ควรบัญญัติเพิ่มเติม ดังนี้ “การนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้น ประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ เพื่อความประสงค์แห่งการค้าหรือเพื่อแสวงหาผลกำไร” เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติฯ นี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี หรือปรับไม่เกิน 200,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ อีกทั้งควรส่งเสริมให้พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครอง พนักงานสอบสวนให้การอบรมเกี่ยวกับพระราชบัญญัตินี้เพิ่มขึ้น รวมถึงการสนับสนุนด้านงบประมาณ จัดหาสถานที่ในการฝึกอบรม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*. กรุงเทพมหานคร : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- ชฎารัตน์ พิพัฒน์นันท์ และสิริธร เจริญรัตน์. (2554). พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ในส่วนที่เกี่ยวกับพนักงานเจ้าหน้าที่. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*, (31)2, 141-157.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2560). *พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560*. เล่ม 134 ตอนที่ 10 ก (24 มกราคม 2560).
- สาธินี หอมชื่นชม. (2557). มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับสื่อลามกอนาจารบนสื่ออินเทอร์เน็ต. ใน *วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง*.
- สุรียณาย พลวัน และสุกัญญา อ่ำอ่วม. (2561). ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 : ศึกษากรณี การเผยแพร่ภาพลามกผ่านสื่อสังคมออนไลน์. ใน *วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม*.